

Program rada Udruge Zelena Istra za 2025

U sastavljanju Programa rada sudjelovali su članovi i članice Upravnog odbora i zaposlenici Zelene Istre. Aktivnosti predložene Programom daju se na odlučivanje na Skupštini udruge 17.12.2024. Članovi i članice Upravnog odbora te zaposlenici svjesni su da se, s obzirom na mnoge *ad hoc* inicijative udruge te na neizvjesnost povezana s ratnim zbivanjima u Ukrajini i na Bliskom istoku, neke od planiranih aktivnosti potencijalno neće ostvariti, kao i da će se ukazati potreba za angažmanom na nekim programom nespecificiranim aktivnostima.

Uvod

Zelena Istra s ponosom obilježava 30 godina predanog rada u 2025. godini! Već tri desetljeća, Zelena Istra neprekidno gradi temelje demokratskog, solidarnog i okolišno održivog društva te se pozicionirala kao jedna od vodećih okolišnih organizacija u zemlji u artikuliranju okolišnih tema.

Zelena Istra kontinuirano osnažuje sudioničku demokraciju, potiče građanski aktivizam, razvija sudioničke modele upravljanja, prakticira inovativna rješenja za održivi razvoj lokalne zajednice kao što su urbani i društveni vrtovi i popravljane. Ima istaknuto *watchdog* ulogu među hrvatskim OCD-ima, dok je ujedno prepoznata i u međunarodnom okruženju.

Naša prisutnost u lokalnoj zajednici ogleda se kroz brojne programe, projekte i kampanje za podizanje svijesti. Istimemo se servisom *Zeleni telefon*, kroz koji pružamo podršku u rješavanju okolišnih problema. Također, tu su i trajni projekti Zelene Istre, Društveni vrt Gregovica i Radiona Re-Geppetto te brojne kampanje usmjerene na održivo gospodarenje otpadom, klimatske promjene, zaštitu javnog dobra, očuvanje bioraznolikosti, održiv uzgoj hrane itd.

Program rada za 2025. godinu temelji se na dugogodišnjem iskustvu i stručnosti Zelene Istre. Fokus je na edukaciji, umrežavanju, inovativnim rješenjima za klimatske izazove i gospodarenje otpadom te jačanju građanske participacije i transparentnog upravljanja. Program ostavlja prostor za prilagodbu nepredvidivim okolnostima kako bi se osigurala maksimalna relevantnost i učinkovitost aktivnosti.

Svoje zagovaračke aktivnosti usmjeravamo prema tijelima državne, regionalne i gradske uprave, a na tim temama gradimo partnerstva i mreže organizacija civilnog društva kako bismo maksimalizirali

učinak (sve navedene programe ostvarujemo u partnerstvu). Posebnu pozornost posvetit ćemo i našim volonterima i članovima kroz zajedničke aktivnosti. Svi se naši programi oslanjaju na sektorske strategije i akcijske planove te ćemo i u 2025. godini provoditi naše programe:

Otporne zajednice i klimatske promjene

Ovaj program Zelene Istre informira i educira javnost o klimatskim promjenama te načinima ublažavanja njihovih razarajućih učinaka na prirodne, gospodarske i društvene sustave. Klimatska kriza, kao rastuća globalna prijetnja, posebno pogađa ranjive mediteranske zemlje poput Hrvatske, što se sve češće očituje u ekstremnim vremenskim uvjetima. Kroz ovaj program, Zelena Istra osmišljava i promovira inovativna rješenja za održivi razvoj lokalnih zajednica, poput urbanih i društvenih vrtova, popravljaonica i reuse centara, provodi inovativne edukacije i kampanje informiranja nastojeći mijenjati percepciju okoliša kao beskonačnog resursa i podsjećajući na neodvojivu povezanost ljudi i prirode.

U 2024. godini fokusirat ćemo se na održivost postojećih projekata, poput Radione Re-Geppetto i Društvenog vrta, te na poticanje novih inicijativa koje jačaju otpornost i društvenu uključenost lokalnih zajednica. Osim toga, intenzivirat ćemo međunarodnu suradnju unutar mreže Climate Bridges te nastaviti s inovativnim edukacijama za mlade, koristeći kreativne metode poput igrifikacije. Građani koji aktivno brinu o zajednici i vlast koja podržava tu brigu temelj su ovog programa, čiji značaj i utjecaj kontinuirano raste.

Održivo gospodarenje otpadom

Održivo gospodarenje otpadom dugogodišnji je program Zelene Istre u kojem udruga ima mnogo iskustva i ekspertize. Ovim programom ZI potiče održivo gospodarenje otpadom te promiče važnost zajedničke odgovornosti i suradnje u lokalnoj zajednici s ciljem informiranja i educiranja građana te jačanju kružnih zajednica na lokalnoj razini; zagovara promjene javnih politika na regionalnoj i nacionalnoj razini promicanjem pozitivne prakse EU o politikama gradova bez otpada i nudi konkretna, inovativna rješenja u tranziciji prema održivim obrascima potrošnje i proizvodnje. Kao pionir i lider u ovom području, Zelena Istra spaja kružnu ekonomiju, umjetnost i aktivizam, inspirirajući promjene ponašanja i potičući bolje upravljanje otpadom. Posebno smo ponosni na sudjelovanje u Radnoj grupi za civilni nadzor rada tvrtke "Kaštijun d.o.o." kao primjeru nadzora nad upravljanje javnim dobrima u ovom slučaju županijskog centra za gospodarenje otpadom.

U 2025. godini nastavljamo s edukacijama i javnim akcijama poput reuse festivala, sajmova razmjene i dana popravaka te radionicama vještina koje građanima omogućuju izravni doprinos održivoj budućnosti. Povezujemo lokalne inicijative s nacionalnim i međunarodnim politikama, zagovaramo promjene javnih politika i sudjelujemo u kreiranju novih pristupa gospodarenju otpadom. Bit ćemo aktivni i u sudjelovanju u radnim skupinama, mrežama, zagovaračkim aktivnostima, pratit ćemo kreiranje i provedbu javnih politika vezanih uz gospodarenje otpadom i kružnu ekonomiju. Predstavnice Zelene Istre izabrane su u Radnu skupinu za nadzor provedbe Plana gospodarenja otpadom RH pri Ministarstvu zaštite okoliša i zelene tranzicije te u Nacionalno vijeće za kružno gospodarstvo pri Ministarstvu gospodarstva.

Dobro upravljanje i sudjelovanje građana

Ovim programom Zelena Istra razvija i promiče demokraciju kroz uključivanje javnosti u procese donošenja odluka, poticanjem sudioničke demokracije i inovativnih civilno-javnih, sudioničkih modela upravljanja te nadzor nad upravljanjem javnim dobrima. Zagovara dobro upravljanje, odnosno transparentnost i odgovornost vlasti, te jačanje aktivnog građanstva kroz podršku građanima i građanskim inicijativama te jačanju svoje watchdog uloge u društvu.

I u 2025. ćemo promicati otvorenu i transparentnu vlast koja djeluje u javnom interesu, uključujući građane u postupke donošenja odluka. U sklopu ovog programa bavimo se nadzorom nad primjenom prava koja proizlaze iz Aarhuške konvencije - pravo pristupa informacijama, sudjelovanja javnosti u donošenju odluka u pitanjima zaštite okoliša i pristupa pravosuđu.

Nastavit ćemo pružat informacije i podršku inicijativama građana koje se formiraju oko lokalnih, najčešće prostornih problema, organizirat ćemo javne akcije i kampanje, koje daju najveću vidljivost udruzi, kako lokalno tako i nacionalno. Osim inicijativama građana, podršku pružamo i organizacijama civilnog društva i inicijator smo formaliziranja njihove suradnje i umrežavanja.

Nudit ćemo informacije i savjetovanje građanima, inicijativama i udrugama u slučajevima specifičnih postupaka procjene utjecaja na okoliš. Sudjelovat ćemo u Radnoj skupini za xx Radit ćemo i dalje na edukaciji udruga civilnog društva o modelima suradnje i samoorganiziranja kao pretpostavci za ostvarivanje partnerstva s javnim sektorom. Javno-civilno partnerstvo u upravljanju javnim dobrima novina je u Hrvatskoj, a Zelena Istra je na tom području ostvarila rezultate koji služe kao primjer i katalizator i ostalim organizacijama civilnog društva. Radit ćemo na povezivanju organizacija na žarištima prostornih problema, transferu najboljih praksi i stručnih znanja o zagovaračkom djelovanju, podupirati lokalno javno djelovanje vezano za prostorne probleme, davati nacionalnu vidljivosti lokalnim problemima. Nastavit ćemo poticati i aktivno sudjelovati u radu društveno-inovativnih praksi temeljenih na javno-civilnom modelu upravljanja te predlagati i pružati podršku novim modelima i praksama.

Organizacijski razvoj

Udruga Zelena Istra je u stabilnom periodu, raste joj vidljivost, financijski trenutno nije u krizi, iako je svjesna nepovoljnog društvenog okruženja za rad organizacija civilnog društva kao i pritiscima koji se vrše na okolišne udruge u Hrvatskoj. Uspješno se nosimo sa izazovima kao što je inflacija, sukobima i ratovima u okruženju, post covidom i izazovima vlastitog organizacijskog preustroja. I u 2025. nastojat ćemo biti glas građana Istarske županije, Hrvatske, ali i Europe u zaštiti okoliša i promicanju okolišne demokracije.

Zelena Istra ima stabilan, uigran i kompetentan tim od 6 (šest) zaposlenica/ka. 4 članova tima su već dugo zaposleni u organizaciji i imaju puno iskustva. Dva radna mjesta su nova i spadaju u razvojna radna mjesta te su dio našeg strateškog plana i velik nam je izazov održati sva radna mjesta koja su neophodna za rast i razvoj naše organizacije. Cilj nam je zaposliti osobu koja je do sada bila zaposlena 6 mjeseci putem mjere javnih radova HZZ-a u Društvenom vrtu. Budući da se radi o osobi s

invaliditetom, pokrenuli smo postupak profesionalne rehabilitacije, po svršetku kojeg je planirano zapošljavanje.

Tim je skladan, nadopunjavajući, atmosfera poticajna i podržavajuća. I nova i postojeća radna mjesta imaju velik razvojni i stabilizacijski potencijal. Organizacijski razvoj temeljimo na postojećim kapacitetima – zaposlenim osobama, koje moramo stimulirati za ostanak u udruzi. Budući da se radi o poslu visoke razine stresa zbog učestalih konfrontacija kod zagovaračkih aktivnosti, u kojem finansijska nesigurnost teret izaziva stres i zbog obiteljskih obaveza, nemogućnost formalnog napredovanja ili daljnog školovanja predstavljaju otežavajuću okolnost za regrutiranje kvalitetnih stručnih osoba, nužno je postojeće djelatnike motivirati na ostanak poboljšanjem uvjeta rada i dostizanjem, s vremenom, razine prosječne hrvatske plaće za sve zaposlene osobe. Premda trogodišnji plan razvoja organizacije postoji, njegova realizacija u najvećoj mjeri ovisi o uspješnosti aplikacije projekata na razne natječaje.

Tim ima dugogodišnje iskustvo u prijavi i provedbi projekata, u komunikaciji s brojnim dionicima u lokalnoj zajednici, veliko iskustvo u podršci građanskim inicijativama. Razvili su kompetencije za različita okolišna pitanja, iskustvo u administrativnom vođenju EU projekata. Kroz godine su se članovi tima educirali u brojnim područjima. Razvili su brojne vještine, od komunikacije s medijima do pisanja tekstova i uređivanja brojnih edukativnih materijala. Imaju iskustvo u različitim edukativnim metodama. Svojim kontinuitetom doprinose stabilnom razvoju udruge.

Tim posjeduje iskustvo i znanje u različitim područjima, od demokratizacije i dobrog upravljanja, okolišne demokracije, zaštite prirode i okoliša, gospodarenja otpada. Iskustvo u pružanju pomoći građanima u rješavanju okolišnih problema. Znanje u pisanju i upravljanju projektima i u svim aspektima administracije projekata. Iskustvo u razvoju edukativnih programa, u jačanju kapaciteta i razvoju zajednice te u području razvojnih tema s naglaskom na dobro upravljanje. Iskustvo u javnom komuniciranju i radu na društvenim mrežama.

U 2025. nastavit ćemo raditi na ostvarenju ciljeva sva 3 dugoročna programa udruge i osnaživanju članstva i organizacijskog razvoja.

P1. OTPORNE ZAJEDNICE I KLIMATSKE PROMJENE

Ciljevi

Pokretanje inovativnih praksi s ciljem stvaranja otporne zajednice; povećavanje vlastite kompetencije i kapacitete za odgovore na izazove povezane uz klimatske promjene; informiranje, edukacija i stručna ekspertiza o sprečavanju i prilagodbi klimatskim promjenama; stjecanje znanja i vještina vezanih za odgovore na klimatske promjene, edukacija i uključivanje te povezivanje s kompetentnim stručnjacima poput Znanstvenici za klimu Hrvatske; daljnje razvijanje društvenog i urbanih vrtova.

Projekti

Projekt: Climate Bridges - Network in Action

Natječaj: European Climate Initiative - EUKI-Call 2024

Donator: Njemačko savezno ministarstvo za gospodarstvo i klimatsku akciju (BMWK)

Nositelj: Urban Research Institute (URI)

Partneri: Udruga Zelena Istra, Centar za Energiju, Okolinu i Resurse – CENER 21 (BiH), CIPRA International Lab GmbH i Center for Climate Change, North Macedonia

Iznos: 455.246,52 eura (dio za Zelenu Istru 81.269,76 eura)

Trajanje projekta: 28 mjeseci

Status: provedba u tijeku

Aktivnosti: Cilj projekta je podržati ulogu i jačati kapacitete organizacija civilnog društva u borbi protiv klimatskih promjena i degradacije okoliša. Projekt će ojačati suradnju između OCD-a i drugih dionika u kreiranju politika te vršiti pritisak na najviše razine vlasti za promjene i reforme. Također, projektne aktivnosti usmjerene su na edukaciju i povećanje svijesti građana na području Jugoistočne Europe o najnovijim izazovima vezanim uz klimatsku krizu i okoliš.

Projekt: Narrative Video Game for Climate Participation

Natječaj: ERASMUS+

Prijavitelj: Europsky Dialog, Slovačka

Partneri: Yuzu Pulse, Francuska; Logopsycom, Belgija

Iznos: 60,000 € (dio za Zelenu Istru: 9.860,00 €)

Status: projekt završava 31.ožujka 2025.

Aktivnosti: Projekt se provodi od 1. travnja 2024. do 31.ožujka 2025. Cilj je edukacija osoba koje rade s mladima i mlađim o klimatskim promjenama kroz inovativan pristup učenju. Nakon objavljenog pedagoškog vodiča i izrađene narativne video igre koja će uskoro biti predstavljena, u narednim mjesecima i završnoj fazi projekta nastavljamo s radom na 8 podržavajućih edukativnih aktivnosti kako bi se pružila podrška i smjernice osobama koje rade s mladima za implementaciju rezultata ovog projekta

Trajni projekt: Društveni vrt Gregovica

Udruga Zelena Istra, zajedno s partnerima Gimnazijom Pula, Društvom osoba s tjelesnim invaliditetom južne Istre, Školom za odgoj i obrazovanje - Pula, Udrugom za autizam Istra i Studentskom udrugom Pula dobila je od Grada Pule na upravljanje Društveni vrt na Gregovici na razdoblje od dvije godine. Društveni vrt dio je Urbanih vrtova Gregovica, nalazi se na području Mjesnog odbora Gregovica i ima površinu oko 1500 m². Pri Zelenoj Istri pokrenuta je Grupa za urbane vrtove koja okuplja volontere-članove. U vrtu se održavaju redovite volonterske akcije i druženja. Postoje i dvije grupe volontera - jedna za redovite volontere koji sudjeluju u planiranju vrta i aktivnostima na tjednoj razini te grupa koja okuplja širi krug zainteresiranih volontera koji se pridružuju povremeno.

Aktivnosti: Tijekom 2025. i dalje ćemo nastaviti s održavanjem Društvenog vrta te uzgojem i

održavanjem različitih vrsta povrtnih i voćnih kultura i trajnica. Također ćemo organizirati druženja i edukacije o permakulturnom/ekološkom/organskom uzgoju hrane i inkluziju te promociju i praksu zdravog i samoodrživog načina života te jačanja zajednice. U planu je osmišljavanje i prijava projektnih ideja vezanih uz temu društvenih i urbanih vrtova, inkluzije i sličnih tema.

Projekt: POdrži - permakulturom do održivosti

Natječaj: Javni poziv o financiranju programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge na području Grada Pule-Pola za 2024. godinu

Donator: Grad Pula

Nositelj: Zelena Istra

Partneri: Nema partnera

Iznos: 3.000,00 €

Status: Projekt se provodi do 28.01.25.

Aktivnosti: Provedba permakulturnih vrtlarskih radionica u Društvenom vrtu s građanima te učenicima talijanske osnovne škole "Giuseppina Martinuzzi".

Projekt: Plastika van - more u prvi plan!

Natječaj: izvaninstitucionalni odgoj i obrazovanje djece i mlađih

Donator: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mlađih

Nositelj: Udruga Zelena Istra

Partneri: Javna ustanova Nacionalni park Brijuni; Gimnazija Pula; OŠ Dr. Mate Demarin

Iznos: 11,933,33 €

Status: Početak projekta očekuje se tijekom prosinca

Aktivnosti: Projekt „Plastika van, more u prvi plan!“ započeo je s provedbom tokom prosinca i provodit će do kraja 12 mjeseca 2025. godine. Projekt će se provoditi u Puli, u Medulinu i na Malim Brijunima. Projektom je cilj povećati svijest djece i mlađih o zaštiti morskih staništa i posljedicama onečišćenja mikroplastikom kroz praktičnu i teorijsku nastavu, razviti STEM vještine darovitih učenika putem "hands-on" pristupa ekološkim istraživanjima te jačati suradnju između nevladinih udruga, škola i institucija, potičući volontерizam u lokalnoj zajednici. Tijekom 2025. organizirat ćemo edukativne radionice, dvodnevni istraživački kamp za učenike na Malim Brijunima na temu plastike i mikroplastike u moru, akcije čišćenja s učenicima u Banjolama te izraditi didaktički priručnik na temu edukacije o problemu plastike u moru.

Projekti koji se planiraju prijaviti

Projekt: Održivi vrtovi za održivu budućnost (radni naslov)

Natječaj: Švicarsko-hrvatski program suradnje - Drugi švicarski doprinos (Obrazovanje o održivom razvoju)

Donator: Ured za udruge

Nositelj: Udruga Zelena Istra

Potencijalni partneri: HUIU-Pula, ZMAG, Udruga žena Vukovar, Permalkultura Dalmacija

Status: Čeka se objava natječaja u prosincu 24/ siječnju 25.

Aktivnosti: Razvijanje programa edukacije učenika za Društvene vrtove na principima permakulture-edukacije o održivom razvoju, etici i ekologiji u dizajnu, održivim sustavima prehrane itd. za udruge i nastavnike u Zagrebu i Puli. Izrada didaktičkog materijala za rad s učenicima u vrtu. Provedba programa edukacije u Puli/Vukovaru/Splitu/Zagrebu. Volonterske akcije u lokalnoj zajednici u suradnji sa školama i roditeljima.

Projekt: EscapeGreen - Educational Digital Escape Room Game for Students' Pro-Environmental Behaviour Change

Natječaj: ERASMUS+

Donator: Agencija za mobilnost i programe Europske unije

Nositelj: Nije još poznat; inicijativa grčke organizacije

Partneri: Educational Technology & Research Institute (Greece); Zelena Istra

Iznos: 250,000,00 €

Status: Dogовори у тјеку, пријава планирана у оžujку.

Aktivnosti: Projekt "EscapeGreen - Educational Digital Escape Room Game for Students' Pro-Environmental Behaviour Change" Ključna Aktivnosti 2 - suradnička partnerstva u području mladih će se prijaviti u ožujku. Trajanje projekta 24 mjeseca. Cilj projekta je razviti inovativan edukacijski alat u obliku digitalne escape room igre kako bi se potaknula promjena pro-ekološkog ponašanja među mladima kroz interaktivno učenje, timski rad i praktične aktivnosti

Radio emisija „Eko-Rojc”

Na Radio Rojcu (radio zajednice) u suradnji sa Savezom udruga Rojca, Zelena Istra će i u 2025. godini koproducirati emisiju „Eko Rojc”, u sklopu koje informiramo i educiramo građane o temama zaštite okoliša, prirode, klimatskim promjenama, društvenoj pravdi, demokratizaciji i sl. Osim toga ugošćujemo relevantne aktere iz civilnog i znanstvenog sektora na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Termin emisije je svakog ponedjeljka od 12:15 sati.

P2. ODRŽIVO GOSPODARENJE OTPADOM

Ciljevi: Promicati odgovorno postupanje s otpadom, smanjenje nastanka otpada i poštivanje

hijerarhije gospodarenja otpadom. U suradnji s JLRS i komunalnim poduzećima provoditi kampanje osvješćivanja i edukacije.

Planirane gospodarske aktivnosti s JLS na području edukacije o postupanju s otpadom: Zelena Istra ostaje otvorena za pružanje ove vrste usluga i drugim JLS ukoliko se za to ukaže mogućnost. Javnost ćemo informirati i educirati putem konferencija za novinare i priopćenje te putem društvenih mreža i internetske stranice. Odazivat ćemo se na pozive za sudjelovanje u radijskim i televizijskim emisijama kao i svih prethodnih godina, budući da je interes medija za ova pitanja velik. Upozoravat ćemo na negativne tendencije i prakse u gospodarenju otpadom u Istarskoj županiji i predlagati bolja rješenja. Posebno ćemo se zalagati za javni nadzor nad komunalnim poduzećima koja se bave otpadom. U 2025. godini planiramo nastaviti suradnju s komunalnim poduzećem Herculanea Pula u vezi provedbe edukacija za građane, održivosti Radione Re-Geppetto te organizacije prvog re-use festivala u Rojcu. S Komunalnim poduzećem 6. maj također planiramo nastaviti suradnju u vezi potencijalne provedbe informativno-edukativnih aktivnosti na području Bujštine. Suradnji smo za 2025. uspostavili i s Općinom Medulin i Općinom Ližnjem.

Projekti

Trajni projekt: Popravljaona „Radiona Re-Geppetto“ u DC Rojc

Radiona je opremljen prostor u kojem građani mogu besplatno popraviti predmete i uređaje po „uradi sam“ principu. Obnovljena je i opremljena u sklopu projekta R.O.J.C. U 2024. godini planiramo nastaviti provoditi volonterske programe i edukativne aktivnosti. Važno je osigurati održivost radione putem novih natječaja te je planirana prijava nastavka projekta “Communities Go Circular”. Voditelj radione nastaviti će biti zaposlen u Zelenoj Istri na puno radno vrijeme čime doprinosimo stabilnosti programa.

U 2025. godini očekujemo nastavak suradnje s komunalnim poduzećem Herculanea te su u tijeku dogовори oko planova za provedbu niza radionica vještina za građane, novih upcycle aktivnosti, kao i organizaciju dvodnevног Re-use festivala u Rojcu te posjeta i edukacija pulskih škola i vrtića u 2025. Uspostavili smo suradnju i sa slovenskom organizacijom “Knjižnica reči” oko prijenosa dobre prakse “knjižnice alata” na našu Radionu kao i mogućnost suradnje u području edukacije (video materijali i priručnici) te je dogovorena zajednička prijava na natječaj Erasmus+.

Prijavljeni projekti

Projekt: Radiona Re-Geppetto - popravi, ne bacaj!

Natječaj: [Javni natječaj za sufinanciranje projekata u području zaštite okoliša i energetske učinkovitosti organizacija civilnog društva \(udruga\)](#)

Donator: Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost

Nositelj: Zelena Istra

Partneri: Pula Herculanea d.o.o., Savez udruga Rojca - SUR

Iznos: 13.250,00 €

Aktivnosti: Radionice ponovne uporabe, edukativna predavanja o važnosti popravljanja, ponovne uporabe i produljenja životnog vijeka proizvoda, javna događanja (sajam razmjene, reuse festival, dan

popravaka), izrada promotivnih materijala te omogućavanje redovitog rada Radione Re-Geppetto.

Projekti koji se planiraju prijaviti

Projekt: "Communities Go Circular 2"

Natječaj: CERV - Citizens, Equality, Rights and values (Citizens' engagement and participation (CERV-2025-CITIZENS-CIV)

Donator: Europska unija

Nositelj: Još nije definiran unutar konzorcija

Partneri/Konzorcij: Zelena Istra, Ekologi brez meja, Zelena akcija, KNOF...

Iznos: nepoznat za sada

Status: Dogовори у тјеку, пријава планирана у travnju 2025.

Aktivnosti: Planirana пријава наставка vrlo uspješnog projekta "Communities Go Circular" moguće s naglaskom na problem otpada od текстила s naglaskom na zakonske regulative, јавне политike, друштвена правда и судјелovanje грађана

Projekt: Circular connections: building sustainable communities through collaboration

Natječaj: ERASMUS+

Donator: Агенција за мобилност и програме

Европске уније

Nositelj: Knjižnica REČI

Partneri: Zelena Istra

Iznos: 60.000 €

Status: dogовори у тјеку, пријава планирана у оžujku

Aktivnosti: Projekt "Circular Connections: building sustainable communities through collaboration" usmjeren je na потicanje грађана да усвоје еколошки прихватљиве потрошачке navike pružanjem praktičnih i dostupnih alternativnih rješenja. Projekt povezuje dvije организације, Удругу Zelena Istra и Knjižnicu reči из Slovenije, radi razmjene најboljih praksi i njihove примјене у локалном контексту (планирано је тјеком пројекта успоставити Knjižnicu stvari u Puli i proширити поправљаonicu u Ljubljani). Кроз двогодишњи образовни и менторски програм, развијат će се активности од међусобног mentoriranja и локалне suradnje до шireg образovanja i међunarodne suradnje, с циљем jačanja održivih navika i podrške локалним иницијативама које проводе EU стратегије.

P3. DOBRO UPRAVLJANJE I SUDJELOVANJE GRAĐANA U ODLUČIVANJU

Ciljevi: Osnažiti participativnu demokraciju i građanski aktivizam u okolišnim pitanjima i nastaviti biti watchdog organizacija

Upravljanje javnim dobrima:

Izgradnja i razvijanje potencijala za društvenu promjenu; zastupanje javnog interesa; zalaganje za upravljanje resursima koje služi socijalnom i ekonomskom razvoju države; osnaživanje građana kao mehanizma unapređivanja demokracije; institucionalne promjene; sprječavanje privatizacije javnih dobara i usluga. Osvjećivanje lokalne i nacionalne javnost o elementima dobrog javnog upravljanja te o njegovim demokratskim, društvenim i okolišnim prepostavkama; unapređenje znanje aktivista i javnosti zainteresirane za zaštitu javnih dobara o načinu unapređenja upravljanja javnim dobrima; promicanje participativnih modela odlučivanja i upravljanja javnim dobrima; osnaživanje vidljivost i djelovanje na opisanim područjima povezivanjem aktera na nacionalnoj razini; uključivanje u kampanje, akcije, slučajeve koji omogućavaju primjenu načela koja se zagovaraju u praksi (kreiranje primjera pozitivne prakse); praćenje i ukazivanje na negativne procese i pojave.

Okolišna demokracija:

Promicanje prava na informiranje i sudjelovanje u odlučivanju u pitanjima okoliša kao jednim od temeljnih prava demokratskih društava, te kada su ta prava narušena aktiviranje prava na pristup pravosuđu; Praćenje i unapređenje provedbe Konvencije o pravu na pristup informacijama, prava na sudjelovanje javnosti u okolišnim pitanjima i prava na pristup pravosuđu - Aarhuške konvencije; unapređenje primjene principa Aarhuške konvencije; mentorstvo organizacijama i građanskim inicijativama.

Projekti

Servis Zeleni telefon

Osnovni ciljevi: Unapređenje infrastrukture koja omogućava građanima da daju svoj doprinos zaštiti okoliša; uključivanje građana u praćenje provedbe okolišnog zakonodavstva; promicanje koncepta aktivnog građanstva; povećanje razine svijesti i edukacija o važnosti zaštite okoliša; detektiranje problema u okolišu i predstavljanje nadležnim institucijama i široj javnosti; osnaživanje i jačanje suradnje svih aktera u društvu s ciljem zaštite prirode i okoliša; ostvarenje doprinosa razvoju građanske svijesti, aktivizma, demokratizacije, vladavine prava Pruziti pomoć, savjetovati i informirati građane u rješavanju problema u okolišu i prirodi; jačati suradnju svih dionika u rješavanju problema u okolišu; facilitirati dijalog između građana i javnih tijela s ciljem rješavanja problema u okolišu i poticati sudjelovanje javnosti u odlučivanju u okolišu; povećati broj osoba i šire javnosti zainteresiranih za sudjelovanje u rješavanju problema u okolišu.

Uobičajeni godišnji broj poziva je uvek bio oko 200. Najviše prijava je bilo u kategoriji otpada, zatim u kategoriji gradnje, zelenila pa zraka.Ovaj servis koji građanima ZI besplatno nudi od 1997. godine potiče angažman i edukaciju građana u pitanjima okoliša. Servis Zelenog telefona i u 2025. bit će dostupan građanima svaki radni dan od 8 do 16. O svim pozivima se vodi evidencija, koja ulazi u statistiku Mreže Zelenih telefona Hrvatske, čiji je Zelena Istra član. U 2025. planiran je intenzivniji rad Mreže Zelenih telefona, te se čeka odobrenje projekta na CERV natječaju koji bi osnažio Zelene telefone te digitalizirao uslugu putem mobilne aplikacije.

Projekt: Civic Space Preservation and Restoration

Natječaj: Citizens Equality Rights Values (CERV)

Nositelj projekta: Zelena akcija

Partneri: Zelena Istra, GLOBAL 2000

Iznos: 258.309,34 € (dio za Zelenu Istru: 46.299,11 €)

Status: provedba u tijeku do veljače 2025.

Aktivnosti: U sklopu projekta radit ćemo na osnaživanju organizacija civilnog društva budući da je civilno društvo u EU pod sve većim pritiskom. Poticati ćemo zaštitu i promicanje vrijednosti EU-a, posebno u vezi sa smanjenjem građanskog prostora i temeljnim pravima aktivista s fokusom na okoliš (primjerice sve češće slapp tužbe), kroz transnacionalnu suradnju i razmjenu znanja i vještina. Ciljane skupine su ekološke organizacije civilnog društva, šira javnost i donositelji odluka. Cilj nam je uključiti se i ponuditi OCD-ima alate za odgovore na izazove i omogućiti im vođenje nacionalnih kampanja za jačanje civilnog društva u HR i AUS, što je presudno za razvijene demokracije utemeljene na vrijednostima.

Prijavljeni projekti

Projekt: Voice of Green Phone

Natječaj: CERV - Topic: 2. Promoting rights and values by empowering the civic space

Donator: EU

Trajanje: 24 months

Predviđen početka projekta: lipanj/srpanj 2025.

Nositelj: Zelena akcija

Partneri: Mreža zelenih telefona: (MZT) Zelena Istra ; Eko Zadar; Žmergo ; Sunce; Zeleni osijek; Krka Knin; International organisation UfU

Aktivnosti: Ciljevi projekta su jačanje članica Mreže Zelenih telefona, osnaživanje građana i informiranje o Povelji EU o temeljnim pravima, jačanje međusektorskog umrežavanja i povezivanja

U sklopu projekta će se razviti mobilna aplikacija za građane kao bi prijavili probleme u okolišu

.Održat će se radionice i resursi za poboljšanje komunikacijskih strategija i suradničkih vještina OCD članica MZT-a. Rebrandiranje ZT kako bi modernizirali svoj imidž i poruke, za svu publiku.

Organizacijske podrške

Projekt: Institucionalna podrška stabilizaciji i/ili razvoju udruga u području demokratizacije i društvenog razvoja

Natječaj: Natječaj za prijavu za ostvarivanje institucionalne podrške Nacionalne zaklade u 2023. godini

Prijavitelj: Udruga Zelena Istra

Iznos: 29.684,00 € godišnje u periodu od 2024.-2026.

Status: Status: projekt započeo u siječnju 2024., te je ugovorena provedba za 2025. godinu

Aktivnosti: provedba ove podrške doprinosi uspješnosti izvršenja Strateškog plana udruge 2021.-2025.

U 2025. predviđena je izrada novog Strateškog plana udruge, obilježavanje 30 godina rada Zelene Istre. Ovom potporom ćemo raditi na dalnjem jačanju kapaciteta, intenziviranju rada s volonterima, članovima i građanskim inicijativama.

OSTALE AKTIVNOSTI

Aktivnosti u sklopu Društvenog centra Rojc nastavljaju se i u 2024. godini s jasnim fokusom na daljnje unaprjeđenje i razvoj. Posebno će se raditi na zagovaranju novog modela upravljanja, koji bi Društveni centar pretvorio u mješovitu javno-civilnu ustanovu.

Predstavnica Zelene Istre nastavit će rad u Upravnom odboru Saveza udruga Rojca. Tijekom 2025. sudjelovat će u osmišljavanju Strateškog plana Saveza udruga Rojca i intenzivno raditi na promoviranju participativnog modela upravljanja Društvenim centrom. U tu svrhu planirano je organiziranje raznovrsnih događanja, poput tribina, sastanaka i drugih formata koji će uključivati širu zajednicu.

Ovi planovi potvrđuju predanost nastavku suradnje i zajedničkog rada za dobrobit Društvenog centra Rojc i svih njegovih korisnika.

Tijekom 2024. nastavit ćemo aktivno sudjelovati i utjecati na donošenje odluka u **javnim okolišnim politikama**; pratit ćemo i nadzirati provedbu javnih okolišnih politika; nastaviti i razvijati **suradnju s okolišnim organizacijama u zemlji i inozemstvu** te se uključivati u partnerstva na projektima.

Nastavit ćemo se uključivati u postupke procjene utjecaja na okoliš od velikog javnog interesa (samostalno ili na poziv inicijativa građana). Nastavit ćemo informirati i educirati građane o okolišnim postupcima, uključivat ćemo se u javna savjetovanja o strategijama, programima i planovima te u rasprave o novim propisima. U praksi ćemo se koristiti pravom na pristup informacijama te Povjereniku za informiranje prijavljivati kršenja tog zakona. Pravosuđe ćemo koristiti u slučajevima kršenja prava na informaciju i sudjelovanje, stvarajući sudske praksu i presedane.

Suradnja, partnerstva, koalicije, djelovanje na europskoj razini

Osnovni ciljevi: Razmjena informacija i iskustava / učenje; izgradnja odnosa među različitim društvenim akterima s ciljem utjecaja na svim razinama javnih politika (lokalnoj, nacionalnoj i europskoj); osnaživanje civilnog društva (i za otpor i za suradnju); povezivanje lokalnih problema s globalnim trendovima. Shvaćanje šireg okvira za djelovanje udruge; utjecaj na javne politike: formiranje i rad unutar formalnih i neformalnih mreža; uspostavljanje projektnih partnerstava

Aktivnosti: Nastaviti ćemo i unaprjeđivati suradnju u okviru formalnih i neformalnih mreža na lokalnoj (Savez udruga Rojca), nacionalnoj (Mreža Zelenih telefona, Zeleni forum, Zagovaračka mreža, GOOD inicijativa, neformalnih mreža Zero waste Croatia, Mreže za lokalni održivi razvoj, Mreže društvenih vrtova za inkluziju te Mreže za niskougljičnu i pravednu tranziciju i na međunarodnoj razini kao što je Climate Bridges (s mnogim institucionalnim akterima i NGO-ima u okviru zajedničkih projekata). Gotovo sve projekte koje planiramo prijavljivati pripremit ćemo u partnerstvu s organizacijama civilnog društva iz zemlje i inozemstva, npr. Cipra International, Zero Waste Italy, Ekologi brez meja, Educational Technology & Research Institute i drugim akterima iz javnog sektora. Sudjelovat ćemo u radu skupina koje će se formirati za rješavanje pitanja u okviru javnih politika zaštite okoliša te biti otvoreni za svaku svaki konstruktivni prijedlog suradnje kao što je Radna skupina za nadzor nad provedbom Plana gospodarenja otpadom RH, Nacionalno vijeće za kružnu ekonomiju i Radnu skupinu za izradu prijedloga Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš.

Međusektorska suradnja - suradnja s lokalnim, regionalnim i državnim tijelima javne uprave, suradnja s inspekcijskim tijelima nadležnim za provedbu postupka procjene utjecaja na okoliš, javnim ustanovama za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode, s pripadnicima poslovnog sektora

Aktivnosti: I dalje ćemo aktivno raditi na uspostavljanje međusektorske suradnje nastavkom rada na aktivnostima kao što je Zeleni telefon, sudjelovati u radnim grupama Ministarstva zelene tranzicije i zaštite okoliša (Radna grupa za praćenje provedbe Plana gospodarenja otpadom u RH; Radna skupina za izradu prijedloga Uredbe o izmjenama i dopunama Uredbe o procjeni utjecaja zahvata na okoliš) te Nacionalnom vijeću za kružno gospodarstvo Ministarstva gospodarstva, rad na razvoju strateških dokumenata s Gradom Pula, sudjelovati u URBACT lokalnoj grupi s ciljem revitalizacije Vallelunga te surađivati u sklopu Partnerskog vijeća Urbanog područja Pula Grada Pule, uključiti i obrtnike i poduzetnike u naše aktivnosti koje su vezane uz cirkularnu ekonomiju.

Članstvo i organizacijski razvoj

U 2025. godini nastaviti ćemo realizaciju Plana razvoja članstva. Provesti ćemo *online* kampanju s ciljem povećanja broja članova, organizirati edukacije i aktivnosti za naše članove te poticati članove da se uključe u sekcije Zelene Istre kao što je Društveni vrt i Radiona Re-Gepetto.

Osim već postojećih viber grupa za volontere, pokrenuti ćemo i Viber grupu za članove udruge kako bi brže i efikasnije komunicirali s članovima.

Volonterski rad

Zelena Istra održivost ostvaruje i kroz volonterski rad. Planira se nastavak rada s volonterima u

Društvenom vrtu Gregovica, Radioni Re-Geppetto i drugim aktivnostima udruge, kao i prilikom organizacije javnih događanja. Koordinatorica volontera vodit će u suradnji s administratorom udruge evidenciju volonterskih sati, te će svojim volonterima ponuditi upisivanje volonterskih sati u volontersku knjižicu te mogućnost sklapanja volonterskog ugovora. Volonterska mjesta ćemo i dalje objavljivati putem platforme Volonterskog centra IŽ. Cilj je da se što više volontera angažira na aktivnostima i projektima Zelene Istre te pridruži u članstvo Zelene Istre.

Gospodarske aktivnosti

Planirane gospodarske aktivnosti s JLS-ovima na području edukacije o postupanju s otpadom.

1. S Općinom Ližnjani sklopili smo ugovor za uslugu edukacije za projekt reciklažnog dvorišta Šišan-jug u iznosu od 9.900,00 eura. U 2024., 18. 12., proveli smo aktivnost predavanja o pravilnom postupanju s otpadom i zelenim blagdanima, a ostale aktivnosti projekta planirano je provesti do kraja veljače 2025. (okrugli stol na temu ravнопрavnosti spolova i zabrane diskriminacije u kontekstu kružnog gospodarstva i 2 edukacije za stanovništvo Općine na temu održivog razvoja odnosno održivog korištenja prirodnih resursa).

2. S Općinom Medulin sklopljen je ugovor o provedbi edukativnih aktivnosti o pravilnom postupanju s otpadom u iznosu od 9.872,00 eura. Sve aktivnosti u sklopu ovog projekta (organizacija jednodnevne manifestacije "Eko dan kod Malina", 11 edukativno-kreativnih radionica za školsku djecu na temu održivog postupanja s otpadom, edukativno predavanje za zaposlenike u školskoj kuhinji, izrada informativnog letka o odvojenom prikupljanju otpada, izrada edukativne kuharice "Hrana nije otpad", redizajn letka za iznajmljivače) provest će se tijekom 2025. godine.

Postoji mogućnost nastavka suradnje s komunalnim poduzećima Pula Herculanea d.o.o, i 6. MAJ s obzirom na suradnju tijekom 2023. i 2024. godine.

U planu je i nastavak prodaje promotivnih materijala: platnenih torbi i majica kao i nastavak prodaje kutija za papir kao i on-line kampanja kako bi potaknuli pojedinačne donacije građana.

Osvješćivanje, informiranje, edukacija, reazvijanje znanja i stručnosti

I u 2025. godini ćemo nastaviti informiranje i edukaciju ciljnih skupina - djece predškolske dobi, učenika školske dobi, udruga za zaštitu okoliša, šire javnosti i medija, oslanjajući se na Komunikacijski plan udruge. U prosjeku održimo više od 50-tak edukativnih radionica za različite ciljne skupine.

Održavanje, administriranje i redovito objavljivanje vijesti i drugih priloga na web stranici udruge i društvenim mrežama. Informiranje i edukacija će se provoditi i putem:

- priopćenja za medije, sudjelovanja u TV i radio emisijama te konferencija za medije
- predavanja, radionica i seminara
- javnih akcija
- tiskanih i digitalnih publikacija

- izrada i distribucije *newslettera* udruge

S ciljem razvijanja znanja i stručnosti djelatnici će sudjelovati na brojnim edukacijama, seminarima i sl. Zbog velikog izbora online edukacija djelatnicima će edukacije biti dostupnije. Predviđene su i brojne edukacije predviđene projektima čija provedba je u tijeku.

Vidljivost

Već tri desetljeća, Zelena Istra neprekidno gradi temelje demokratskog, solidarnog i okolišno održivog društva. Kao neizostavan glas za održivi razvoj i okolišnu demokraciju, organizacija stavlja u fokus ključna pitanja koja bi inače ostala zanemarena ili skrivena. Aktivno zagovara participativno upravljanje javnim dobrima i uslugama, suprotstavljajući se njihovoј privatizaciji, te neumorno potiče uključivanje javnosti u donošenje odluka.

Naša prisutnost u lokalnoj zajednici ogleda se kroz brojne programe, projekte i kampanje za podizanje svijesti. Istočemo se servisom *Zeleni telefon*, kroz koji pružamo podršku u rješavanju okolišnih problema, te kampanjama usmjerenima na održivo gospodarenje otpadom, klimatskim promjenama, zaštitu javnog dobra, održive uzgoj hrane itd. Zelena Istra djeluje na lokalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Naša prisutnost u medijima osigurava nam iznimnu vidljivost, čineći nas vodećim izvorom informacija i okolišnim "opinion makerom" u Istarskoj županiji. Na nacionalnoj sceni posebno se ističu kampanje poput one o Zakonu o pomorskom dobru i morskim lukama, koje su dosegle široku publiku putem televizije, radija i tiskanih medija.

U 2025. godini nastavit ćemo širiti svoj utjecaj kroz priopćenja, konferencije za novinare, edukacije, javne akcije, publikacije te newslettere. Društvene mreže, poput Facebooka i Instagrama, ostat će ključni kanali komunikacije – s planom objava svakog dana i povremenim plaćenim kampanjama koje osiguravaju veći doseg, osobito među mlađim generacijama. Kroz intenzivan rad na digitalnoj komunikaciji, nastavljamo razvijati snažnu povezanost s javnošću i promicati vrijednosti održivosti, zajedništva i zaštite okoliša.

Od velike važnosti nam je i komunikacija s članovima i volonterima te ćemo povećati vidljivost naših programa za članove i volontere. Intenzivirati komunikaciju putem Viber kanala.

Provedba i nadzor

Kao i prethodnih godina, Upravni odbor prati provedbu programa udruge i finansijsku situaciju te donosi mjere odnosno korektivne mehanizme kako bi se nastavili ostvarivati ciljevi udruge i osigurala održivost organizacije. Tijekom 2024. planiramo najmanje 5 sjednica Upravnog odbora i najmanje 2 sjednice Skupštine.

Zaposlenici sve informacije i dokumente dijele u posebno kreiranoj mapi na Googleovoj platformi - Drive/Disk. Na toj platformi se bilježe i sve aktivnosti udruge - organiziranje i sudjelovanje na konferencijama, seminarima i radionicama, sudjelovanje na radijskim i televizijskim emisijama, broj uključivanja u javne rasprave o propisima, zahvatima, strategijama, planovima i programima, broj pravosudnih aktivnosti, javnih akcija, konferencija za medije, broj pruženih edukacija, edukacija za zaposlene, broj izdanih publikacija itd.), što je dobar alat za praćenje obujma i intenziteta aktivnosti

udruge te ćemo s tom praksom nastaviti i u 2025. Na istom se servisu nalaze i svi dokumenti udruge koji su tako dostupni svim zaposlenicima i članovima Upravnog odbora. Na internetskim stranicama udruge nalaze se svi dokumenti o kojima se raspravlja i o kojima se odlučuje na redovnim i izvanrednim Skupštinama, koji su na taj način dostupni svim članovima i članicama udruge.

U prvom kvartalu 2025. izvršit ćemo uobičajenu procjenu učinkovitosti sustava financijskog upravljanja i kontrola. Polovinom godine radit će se procjena izvršenja Finansijskog plana za tekuću godinu, a ostvarenje operativnog plana procijenit ćemo krajem godine.

Financije

Program rada za 2025. uskladen je s Finansijskim planom za 2025. godinu te su plaće za 6 zaposlenih osoba, troškovi hladnog pogona i materijalni troškovi provedbe projekata u cijelosti pokriveni planiranim prihodima. Naši donatori na temelju dosad odobrenih projekata (ili završenih projekata po kojima se očekuju završne update) bit će: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih Republike Hrvatske; Grad Pula, Europska unija direktno i putem transfera udruga nositelja projekata u kojima sudjelujemo kao partneri (Zelena akcija, Europsky Dialog); EU putem nacionalnog nositelja Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva putem transfera udruga nositelja projekata u kojima sudjelujemo kao partneri (ODRAZ); Fond za aktivno građanstvo u Hrvatskoj putem transfera udruga nositelja projekata u kojima sudjelujemo kao partneri (Sunce), Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva (institucionalna podrška udrugama), njemačko Ministarstvo zaštite okoliša, prirode i nuklearne sigurnosti (putem nositelja projekta albanske organizacije URI). Osim navedenih donatora, očekuje se ostvarenje prihoda od gospodarskih aktivnosti kojima se ostvaruju ciljevi udruge.

Program rada za 2025. usvojen je na sjednici Upravnog odbora 16.12.2024. te predložen za usvajanje na sjednici Skupštini udruge. Dokument je usvojen na sjednici Izvanredne Skupštine udruge održane 17.12.2024., u okviru 3. točke dnevnog reda.

Irena Burba, predsjednica